



NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS



VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Kovo-March 26 d., 1975 m.

Kaina 15c

72

NUŠAUTAS SAUDI ARABIJOS KARALIUS

KARINĖ PADĖTIS BLOGA VIETNAME, NEGERESNĖ IR KAMBODIJOJE

PHNOM PENHAS. — Vakar komunistų raketos nukrito Kambodijos sostinėje visai prie Amerikos ambasados ir ambasadorius John Gunther Dean pats turėjo slėptis bunkerį, pastatą rūsyje. Iš viso į Phnom Penhą nukrito 26 raketos. Po 48 valandų pertraukos tiekimo lėktuvai vėl pradėjo nusileisti aerodrome, nors ir čia raketos nesumažino pavojaus. Kambodijos kareiviai turėjo pasitraukti iš "raketų diržo" apylinkėse esančio Tuol Leap kaimo, šešios mylios nuo aerodromo.

Šeštadienio naktį Kinijos sostinėje princas Sihanoukas gerė šampaną ir šventė savo numatomą pergalę po penkerių metų karo Kambodijoje. Jo vyriausybės ambasada surengė priėmimą Pekine, kur princas dar kartą pakartojo nusistatymą neieškoti jokių derybų ar koalicinių vyriausybių Kambodijoje. Kinijos premjeras Chou En Lai atsiuntė princui pasveikinimo telegramą, kurioje pasidžiaugė padėtimi Kambodijoje ir pažadėjo tvirtą paramą Sihanouko šalininkams.

Lėktuvų bendrovės, kurios gabenama ryžius, amuniciją ir degalus į apsuptą Phnom Penhą vis sunkiau įtikina lakūnus ir lėktuvų krovėjus pasilikti pareigose. Prieš raketos kasdien krūva į aerodromą. Sekmadienį žuvo 14 kambodiečių. Kariuomenė nesugeba išvalyti bambuko miškų netoli aerodromo. Iš ten apšaudomas miestas ir aerodromas.

Amerikos ambasadoje kalbama, kad jei Tailandija uždraustų Amerikai siųsti ginklus Kambodijai iš Tailandijos, tai tiktų ginklų sandėlius perkelti į Saigoną, iš kur jau dabar gabenami ryžiai. Tailandija gali būti sekanti komu nistų agresijos auka, nes šeštadienį Tailandijos pasienio policija užliarmavo kariuomenės dalinius šiaurinėje krašto dalyje, kur apie 3,000 komunistų paruošė kareivių žygiuotą į Laosą ir Tailandiją. Šiaurinės provincijas jau vizituoja Tailandijos štabo viršininkas gen. Chaimanandas.

Pietų Vietname padėtis blogėja. Komunistai izoliavo šiaurinės provincijas ir Da Nango miestą, į kurį pribėgo tūkstančiai pabėgėlių iš vakaruose esančių aukštumų ir iš šiaurės, kur kariuomenė pasitraukia iš Hue miesto. Komunistų jėgos jau viešpatuoja 11-koje Pietų Vietnamo provincijų, kurios sudaro apie 50% visos teritorijos. Pentagonas paskelbė, kad dar vienas lėktuvnešis "Hancock" su helikopterų eskadrilėmis pasisūtas prie Vietnamo krantų. Laukiama galimos amerikiečių evakuacijos. Kitas lėktuvnešis "Okinawa" laukia prie Kambodijos krantų.

Kita lietuvių grįžo Amerikon

NEW YORKAS. — Jau buvo rašyta apie sovietų jaunos aktorės Viktorijos Fiodorovos atvykimą į Ameriką pasimatyti su savo amerikiečių tėvu. Pirmadienio New York Times skelbia, kad kartu su Fiodorova iš Maskvos tuo pačiu lėktuvu atvyko 80 metų invalidė moteris

IŠ VISO PASAULIO

ABERDEENAS. Škotijos darbo partijos vyriausia taryba nutarė reikalauti, kad Britanija pasitrauktų iš Bendrosios Europos Rinkos. Škotų darbiečiai agituos, kad gyventojai referendume balsuotų prieš pasilikimą rinkoje.

BERLYNAS. — Vakarų Rytų Vokietijos pirmadienį pradėjo derybas apie susisiekimo pagerinimą su V. Berlynu. Planuojama tiesti iš Hamburgo į V. Berlyną naują greitkeli. Siūloma remontuoti seną kelią iš Berlyno į Helmstedtą. V. Vokietijos ambasadorius Rytų Berlyne Guenter Gaus tariasi su R. Vokietijos susisiekimo viceministeriu Horst Schlimmer.

ATLANTA. — Uraganai Atlantos mieste sužeidė 50 žmonių, vienas žuvo, padaryta žalos 500 namų.

MIAMI. — Senatorius Henry Jackson pareiškė, kad sekretoriaus Kissingerio važinėjimas iš sostinės į sostinę turėtų užsibaigti, tai esąs Mickey Mouse spektaklis.

SINGAPURAS. — Pernai Singapūrą aplankė virš milijono turistų.

SAIGONAS. — P. Vietnamo budistų politinė grupė pareikalavo, kad prezidentas Thieu po paskutinių pralaimėjimų karo lauke pasitrauktų iš pareigų.

LOS ANGELES. — Streikuojantieji mašinistai McDonnell imonės Kalifornijoje ir Floridoje atmetė paskutinį darbavietų pasiūlymą ir nutarė tęsti streiką, kuris užsitęsė jau 6 savaites.

BILBAO. — Ispanijos Vizcaya provincijoje dvi bombos padarė žalos kavinei ir naktniam klubui. Policija ieško baskų nacionalistų, kurie įtariamai tas bombas susprogdinę. Abiejų restoranų savininkai, nors bastagonas paskelbė, kad dar vienas lėktuvnešis "Hancock" su helikopterų eskadrilėmis pasisūtas prie Vietnamo krantų. Laukiama galimos amerikiečių evakuacijos. Kitas lėktuvnešis "Okinawa" laukia prie Kambodijos krantų.

MEKSIKA. — Urugvajietis dirigentas Jose Serebrier koncerto metu velykinių giesmių programoje taip įsijautė, kad užmiršęs, kad užmiršęs, užmiršęs dirigento lazdele ir susižeidė ranką jos smaigaliu.

Ema Kočman, lietuvaite, gimusi Amerikoje, Pittsburghe, lietuvių emigrantų šeimoje.

Ema Kočman įsimylėjo latvių inžinierių 1927 metais, būdama 31 metų amžiaus, su juo išvažiavo į Lietuvą. Vėliau ji išsiskyrė ir pradėjo planuoti sugrįžti Amerikon, tačiau tas jai pavyko tik praėjus sekmadienį, po 40 metų.



Kambodijos viršila Neang Son, 28 metų amžiaus, penkeris metus praleido kariuomenės su komunistais. Dabar kovos eina prie galio. Jo kūnas buvo apdraskytas komunistų šrapnelių.

Neleidžia Italijon gydyti akių

MASKVA. — Sovietų fiziko ir žinomą disidentą Andrejų Sacharovą žmona Elena Bonner Sacharov bijo, kad jai teks visai apakti. Kaire akimi ji nebemato, o ir dešinės akies regėjimas vis silpnėja nuo sužeidimų gautų karo metu, kada ji buvo armijos gailėstingoji sesuo. Ji laikoma sužeista karo veterane ir gauna pensiją.

Ponia Sacharovienė prieš penkis mėnesius paprašė valdžios vizos. Italijos akių ligų specialistai Siėnoje, išgirdę apie jos sužeidimą ir ligą, pasiūlė jai medicinos pagalbą. Ji norėjo važiuoti į Italiją akių operacijai, tačiau pirmadienį vizą įstaiğa pranešė, kad vizos ji negaus.

Andrejus Sacharovas kreipėsi į užsienio korespondentus prašydamas paramos. Tik pasaulio opinija dabar mums gali padėti, pasakė Sacharovas. Jo žmona pareiškė, nenorinti iš Sovietų Sąjungos pabėgti, sovietų valdžiai jos kelionė nieko nekainuotų. Ji jau penkis kart būvusi sovietų akių klinikoje, tačiau jį gydymas nieko nepadarė.

Sovietų valdžia nemėgsta, kai piliečiai ieško medicinos pagalbos užsienioje, nes tvirtina, kad medicina aukščiausiai pagatvinta sovietinėje tėvynėje. Tik patys aukščiausi pareigūnai gali pasinaudoti užsienio daktarų ar vaistų pranašumu.

Kviečia sukilėlius į konferenciją

MANILA. — Filipinų prezidentas Marcos pakvietė visus musulmonų sukilėlių vadus į konferenciją Zamboanga mieste, Mindanao saloje, balandžio 17 d. Musulmonų sukilimas keliose pietinėse Filipinų salose vis nesibaigia. Praėjusią savaitę mūšiuose žuvo apie 200 žmonių.

Filipinams spaudimą daro Pasaulio Islamo Konferencija, kuri atsiuntė savo sudarytus taikos planus. Filipinų vyriausybė nenori supykinti arabų, iš kurių perka naftą.

Moro išlaisvinimo Fronto vadas Nur Misuri reikalauja musulmonams Filipinuose pilnos autonomijos. Salos: Mindanao, Palawan ir Sulu būtų sujungtos su likusia Filipinų teritorija federacijos ryšiais. Tos salos sudaro visą trečdajį Filipinų teritorijos, todėl Marcos nenori tokių reikalavimų svarstyti. Musulmonai tvirtina, kad jie turi gyventi atskirai, nes katalikų dauguma Filipinuose juos skriaudžia.

WASHINGTONAS. — Kongresas suderino senato ir atstovų rūmų užsienio paramos įstatymo projektus ir pasiuntė išdavus prezidentui Fordui. Užsienio paramai skiriama 3.7 bil. dol. suma, net 2.3 bil. mažiau negu prezidentas prašė. Viduriniųjų Rytų kraštams skiriama 652 mil. dol., maždaug lygiai arabams ir Izraeliui.

VELIAUSIOS ZINIOS

• Prezidentas Fordas įsakė praveisti visapusišką Amerikos politikos Viduriniuose Rytuose peržiūrėjimą: visų šalių ir visų aspektų. Valstybės departamentui pareigūnai neslepia, kad privižiai Kissingeris kaltina Izraelį dėl progos susitarti pralaidumo.

• Izraelio parlamentas 92-4 balsais patvirtino vyriausybės užimtą poziciją, tik komunistai ir du arabai balsavo prieš. Opozicija giria premjerą Rabiną, kad jis nenusileido Kissingerio spaudimui. Izraelio vyriausybė kaltina Egiptą. Jeruzalėje bijojama, kad Amerika nesustabdys karinės ir ekonominės paramos.

• Senato ir Atstovų Rūmų konferencija dėl pajamų mokesčių reformos užsikirtė ir bus sunku nuomones suderinti prieš Velykų atostogas. Senatas nepripažįta naftos bendrovės taikiems nuostatomis ir "depletion allowance" nutraukimui. Senato projekto versija kainuotų išdu 34 bil. dol., o Atstovų Rūmų — 19.8 bil. Vyriausybė irgi geriau patinka Atstovų Rūmų projektas.

• Izraelio vyriausybė kaltina Egiptą, kad tas paskutiniu metu į rytinį Suez kanalo krantą atgabeno apie 100 patrankų 120 mm. Tas laivo paliaubų susitarimą. Padidėjo ir sovietų laivų lankymasis su ginklais Aleksandrijos nosta.

PAMIŠĖS SŪNĖNAS NUŠOVĖ FAISALĄ

BEIRUTAS. — Saudi Arabijos karalius Faisalas buvo nušautas antradienį savo sūnėno, princo Faisal Ibn Mual Ibn Abdul Aziz. Riyadho radijas paskelbė, kad sūnėnas esąs pamišęs, protingai nesveikas. Karalius miręs ligoninėje. Radijas neskelbia, koks sūnėno Abul Azizo likimas. Karalius žuvo pranašo Mohamedo gimimo dieną, kuri yra musulmonų šventė. Princas ir atvyko pas karalių pareikšti jam savo linkėjimų šios šventės proga. Prieš pat karalių, jis išsitraukė revolverį ir keliais šūviais karalių peršovė. Karalius mirė būdamas 69 metų, mirtis atėjo 6:13 val. Čikagos laiku.

Bandė nušauti prezidentą Thieu

TOKIJO. — Didžiausias Japonijos dienraštis paskelbė žinią iš Saigono apie pasikėsinimą prieš prezidentą Thieu gyvybę. Laikraščio žiniomis, praėjusį sekmadienį vienas aukštas P. Vietnamo karininkas apkaltino prezidentą, kad tas įsakė atiduoti priešui didelę P. Vietnamo teritorijas Centrinėse Aukštumose. Įsikarščiaęs karininkas išsitraukęs ginklą ir bandęs prezidentą nušauti, tačiau kiti ten buvę karininkai jį nuginklavo ir suėmė.

Armija mokys moteris šaudyti

WASHINGTONAS. — Armijos vadovybė Amerikoje nutarė apmokyti varototi šautuvus visas armijoje tarnaujančias moteris. Programa pradėdama birželio 30 d. Šiuo metu armijoje yra 40,000 moterų. Jos nebus verčiamos praeiti šaudymo pratimų, tačiau naujai įstojančios moterys arba tos, kurios pratę savo tarnybos laiką, turės susipažinti su M-16 šautuvu.

Aviacijoje tarnaujančios moterys ginklų treniną pasiims savanoriškai. Tas, kurios nenori, neverčiamos šaudyti. Marinių vadovybė irgi svarsto planus moterims įvesti šaudymo apmokymą.

Armijos vadovybė pabrėžė, ir toliau moterys bus neskiriamos iš kovos dalinių ir armija nereikalaus iš moterų praeiti kovos apmokymą, tačiau gali būti atveju, kada moterims tektų prisidėti prie savo pagalbinio dalinio gynybos užjūriuose. Tuo atveju geriau, jei moterys žinos, kaip elgtis su šautuvu.

Premjeras Chirac baigė vizitą

MASKVA. — Prancūzijos premjeras Jacques Chirac baigė derybas Maskvoje. Paskelbtame komunikate pasizadama stengtis Rytų-Vakarų detantę plėsti ir padaryti ją nepakeičiamu tarpusavio bendradarbiavimo principu. Premjeras Chirac tarėsi su premjeru Kosyginu ir partijos vadu Brežnevū.

Abi valstybės paskelbė, kad jos padidins pastangas užbaigti sėkmingai Europos Saugumo konferenciją, kad artimiausioje ateityje būtų galima šaukti viršūnių suvažiavimą, kuris paskelbtų konferencijoje priimtas deklaracijas.

Karalius Faisalas buvo labai įtakingas musulmonų pasaulyje, nes jo valdomoje karalystėje yra svarbios šios religijos šventyklos, šventi Mekos ir Medinos miestai. Be to, karalius valdė svarbiausią pasaulio naftos valstybę. Sekretorius Kissingeris praėjusį ketvirtadienį aplankė Faisalą ir visą valandą su juo kalbėjosi. Viduriniųjų Rytų taikos ir naftos reikalais.

Karalius Faisalas į sostą atėjo 1964 m. Jis įvedė Saudi Arabijoje daug reformų, buvo labai religingas ir asketiškas vyras, visiškai priešingybė savo broliui Saudui, iš kurio jis paėmė valdą. Saudas pasižymėjo dideliu išlaidumu ir pinigų švaistymu.

Karalius Faisalas nekenė Izraelio ir žadėjo prieš mirtį dar melstis Jeruzalės musulmonų šventyklose, tačiau jis buvo nuosaikus ir karuose prieš Izraelį nedalyvavo, remdamas lėšomis tas arabų valstybes, kurios nuo Izraelio nukentėjo. Karaliaus įtaka arabų tarpe buvo didelė ir jo nuosaikumas padėjo Amerikai išlaikyti Viduriniųjų Rytų jėgų balansą. Faisalas politinė prasme buvo konservatorius ir nekenė komunizmo. Tas jo nuosaikumas ir konservatizmas padėjo pristabdyti radikalų socialistų režimus Irake, Libijoje ir Sirijoje.

Karalius buvo geruose santykiuose su Amerika, kuri pardavė Saudi Arabijai ginklus ir pradėjo 10 metų programą pertvarkyti ir apginkluoti Saudi Arabijos kariuomenę. Washingtono valstybės departamento pareigūnas pareiškė, kad Faisalo mirtis negalėjo ateiti blogesniu momentu, kada Viduriniųjų Rytų taikos derybos nutrūko ir įtempinkai padidėjo.

• Sekretorius Kissingeris balandžio 7 d. planuoja vykti į Pietų Ameriką ir aplankyti 6 valstybes. Jis nori išsiaiškinti Kubos pripažinimo klausimą ir ginčus dėl Amerikos užsienio prekybos įstatymo, kurį kritikuoja Venecuela ir Ekvadoras.

VATIKANAS. — Verbų sekmadienį Popiežius pasakė maldininkams Romoje kalbą, kurioje apgailestavo, kad pasaulyje nėra taikos, nežiūrint žmonijos viličių, įvairių derybų ir pastangų.



Debesuota, gali lyti ar snigti. Saulė teka 6:44, leidžiasi 7:08

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill., 60629

NUO II METAI

NR. 12 (496)

Ugnė Kazokaite

LAINĖJO VYRESNIŲJŲ SKAUCIŲ ŽENKLELIO KONKURSA

Ženklelis jau pagamintas ir platinamas

1973 m. LSS Seserijos Vyr. Skautių Skyrius buvo paskelbęs konkursą ženklelio projektui. Konkursas šiomis dienomis pasibaigė. Daugiausia vyresniųjų skautių balsų surinko vyr. skautės Ugnė Kazokaite projektas.



LAINĖJŲ KONKURSA
VYRESNIŲJŲ SKAUCIŲ
ŽENKLELIS

(Paiškinimas — tekste). Ugnė Kazokaite projektas.

Sesė Ugnė, gimusi 1951 m., priklauso Aušros tautai, Sydney, Australijoje, yra mokytoja ir domisi menu.

Ženklelio pavidalas ir fonas

spalvos reiškia pasaulį, kuriame pasklidusios lietuviškos skautės. Mėlyna rūtelės spalva — vyresniųjų skautių kaklaraiščio spalva.

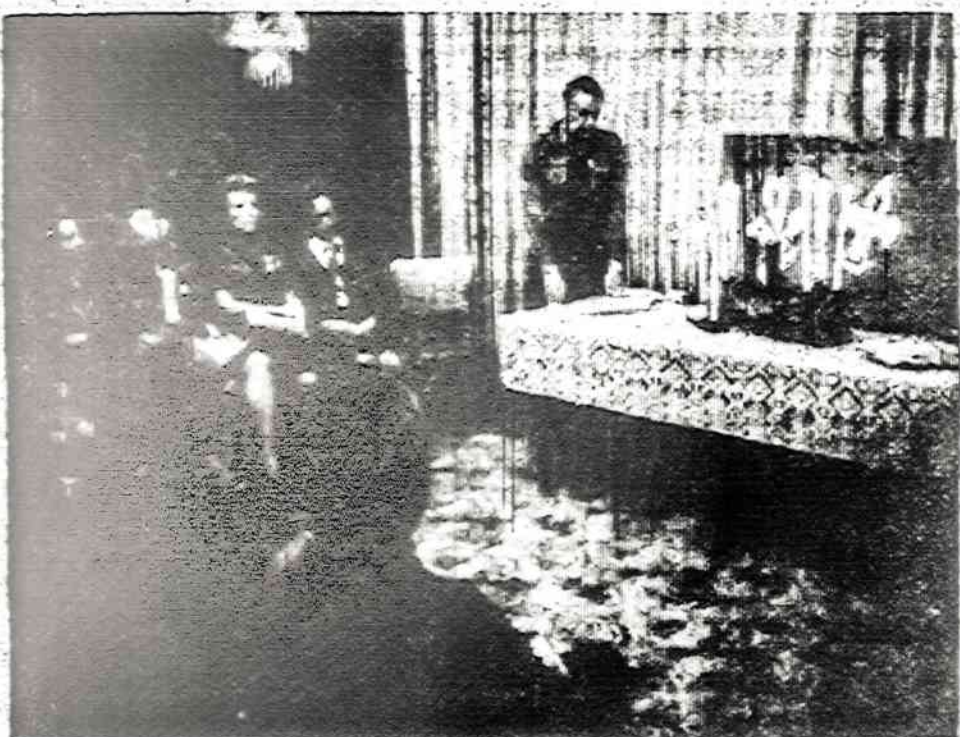
Baltas rūtelės aprėminimas pabrėžia skautės idealų taurumą.

Liepsna — amžina ugnį — Gabija.

Šis ženklelis gali nešioti visos sesės, davusios vyresnės skautės žodį. Ženklelis gaunamas Liet. Skautių Seserijos Tiekimo Skyriuje pas s. Joaną Krututienę, 7225 So. Richmond Ave., Chicago, Ill. 60629. Kaina \$3.00.

ps. fil. Rita Penčilytė, Liet. Sk. Seserijos Vyr.

Skautių Skyriaus Vedėja



BOSTONO SKAUTININKŲ RAMOVĖS SUEIGOJE

s. Kostas Nenortas apžvelgia bostoniečių 25 metų veiklos kelią (dešinėje, prie stalo). Česlovas Kiliulis nuotr.

JUDRŲS BOSTONO SKAUTININKAI IR SKAUTININKĖS

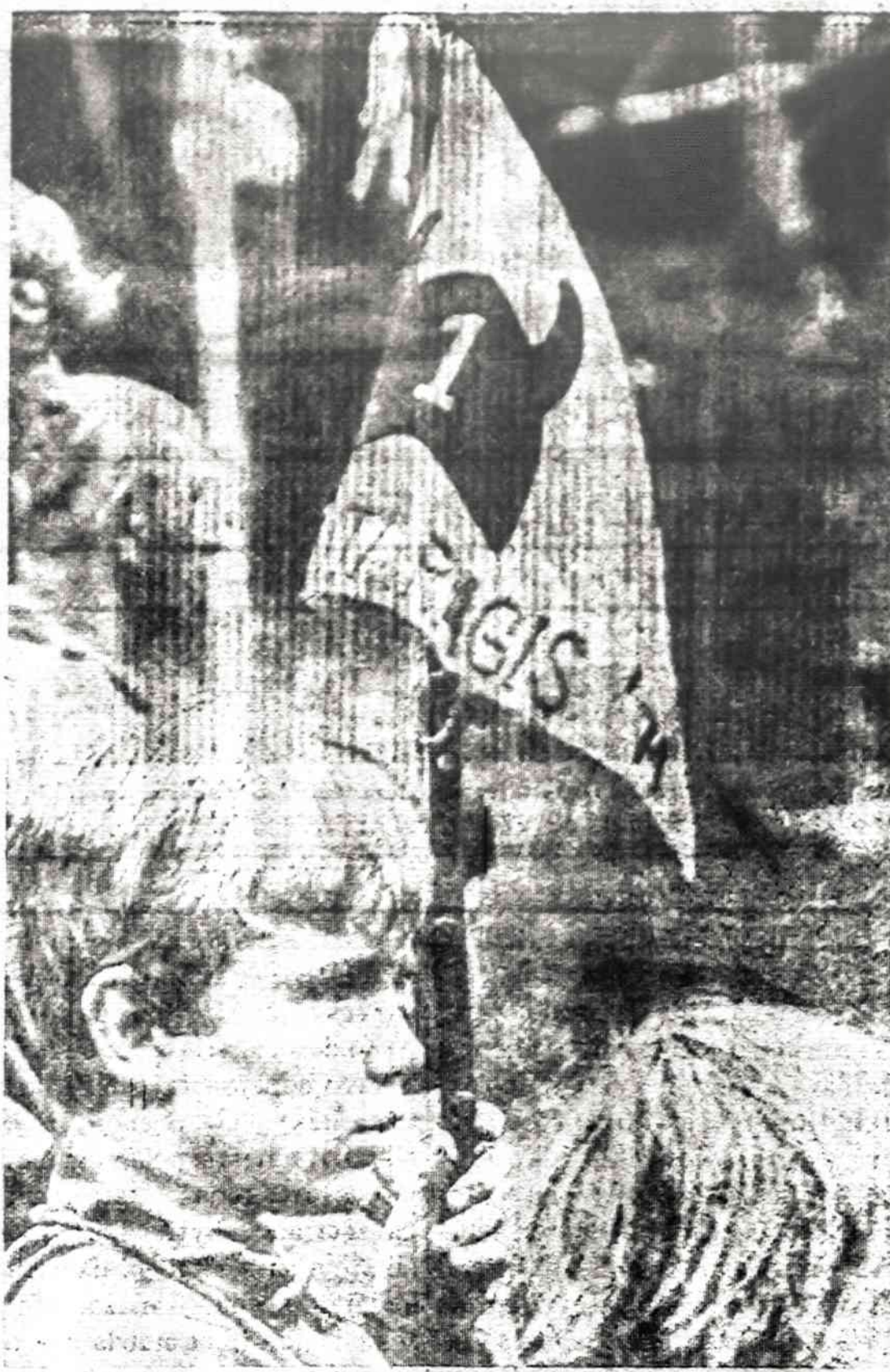
viena diena "nušovė du zuikius"

Bostono Skautininkų Ramovė, kuriai šiuo metu vadovauja v. s. Paulina Kalvaitienė, vasario 1 dienos popietę rinkosi į iškilmingą sueigą 25 m. skautiškos veiklos sukaktuvėms.

Sueigai vadovavo ir ją vedė v. s. Mikas Subatis. Žodžiu sveikino Liet. Skautų Brolijos Vyriausias Skautininkas v. s. Petras Molis. Po to buvo perskaityti raštu gauti sveikinimai.

Vienas iš pirmųjų Bostono skautų vadovų s. Kostas Nenortas išsamiai papasakojo apie 25 metų skautišką veiklą Bostone.

Šia proga buvo pagerbti ordinais skautininkai: s. Ina Nenortienė — Lelijos, ps. Vytautas Dilba — Už Nuopelnus, v. s. Česlovas Kiliulis — Padėkos. Vy-



PERNYKSTĖJE ATLANTO RAJONO STOVYKLOJE,

kuri buvo pasivadavusi Sventaragio vardu. G. Peniko nuotr.

NETIKĖTOS PRAŠMATNYBĖS NEW YORKE

Kaziuko Mugė žavėjo ne tik dirbiniais, bet ir nelauktais prajovais

Tradicinė Kaziuko mugė New Yorke įvyko kovo 2 Kultūros Židinio patalpose. Po jaunimo mišių, kurias atlikė T. P. Baltas,

OFM, buvo atidaryta 15-toji Kaziuko mugė.

Žmonių prisirinko iš pat ankstyvo ryto. Tad pasibėgus pamaldom, tuoj visi prekystaliai buvo apstoti.

O pirkinį, kaip ir kiekvienais metais, mūsų broliai ir sesės vėl buvo aršiai prigamine.

Sesės, kaip moteriškos, prisidėjusios, primėgusios priešios, visokias gėlių pridėjusios, tautiniais rūbais lėlių pagaminusios. Broliai, žinoma, pagal savo vyrišką prigimtį pridrožinėje, inkilų pridare ir kitokių įvairiausių prekių sugalvoję ir pateikę.

Židinietės, kaip ir visada, savo paviljone išstatė pirkėjams lietuviško gintaro, sidabro dirbinių, lietuviškus daiktus, audinius, medžio drožinius. Visur pasirinkimas, prekės patrauklios, žmonių būriai, ir pirkėjų apstu.

Šiais metais mūsų skautai sugalvojo dar ir kitokių prašmatnybių šalia savo gaminių pardavimo.

Tos prašmatnybės daugiau tik jauniesiems mugės lankytojams, kurių buvo nemaža ir kurie norėjo viską pamatyti.

Štai pajacai su pluoštais balionų su irišu "Kaziuko mugė", štai "Laimės šuliny", prie kurio rikiuojasi mažųjų eilės, ant scenos broliai pasistatę palapinę, joje žaidimus išrengę, nekantraujantys rikiuojasi, po vieną leidžia... Gi viename salės kampe laukia "drašulių" būrys, kad patektų į "šmėklų urvą". Išėję mažesniuosių gasdina, pasakoja, kokių baisyčių dalykų matę, bet nebijoję (o žmogų be galvos pamatyti ne kiekvieno nervai išlaiko).

Nusileidus į apatinę salę, vėl žmonių sausakimšai. Ten ir Tėvų Komiteto valgykla, vyr. skautų kavinė, o mažesniems, viską apžiūrėjusiems didžioje salėje ir ten pabandžius laimę, ir čia lau-

kė daugiau staigmenų. Buvo čia ir lėlių teatras, kuris sutraukė tiek mažųjų, kad reikėjo skubotai vėl duoti kitą spektaklį, kad visi spėtų pamatyti. Bet

daugumai buvo įdomiausia pamatyti pačių tauto skautų sugalvotą ir pagamintą filmą "Paklydęs skautas".

Šis pirmas tokios rūšies bandymas, atrodo, puikiai pasiekė, nes suaugusieji iš seanso išėjo apsišarąję (iš juoko) ir ragino brolius daugiau tokių filmų padaryti arba bent šitą nepašykštėti dar kartą parodyti. Broliai! už drąsą, sumanumą ir ant greitųjų pagamintą filmą.

Daugumas mugės lankytojų, apžiūrėję mugę ir apsipirkę, ga-

lėjo pasivaikinti skaitais, lietuviškų valgių pietum, o smagu-riau — vyr. skautių kavinėje. Todėl žmonės skirstėsi gana mažu. O pakelkui į automobilių aikštę daugumas dar kartą užsukdavo į didžiąją salę, nes, žmonėms prasiskirsčius, buvo galima geriau apžiūrėti gaminius ir dar kartą ką nors nusipirkti.

Todėl New Yorke Kaziuko mugė praėjo su tokiu pat pasisekimu, kaip ir ankstesniais metais.

Skautais dėkingi New Yorke ir apylinkių visuomenei už tokią gražų jų darbą įvertinimą ir išsainantiems, nepamiršo priminti, kad ir kitais metais atsilankytų Kaziuko mugę, žadėdami dar daugiau ir dar gražesnių dalykų prigaminti. B.

PRIE LIEPSNOJANČIO LAUZO

kurį visą ilgą žiemą susikuriamė tik salėje elektros lemputėčių pagalba, nuolat minime pasilgę stovyklinės dienos...

SVENTARAGIO STOVYKLOS DAINA

Pauliaus Jurkaus žodžiais

Vytauto Kerbelio muzika

Tu, senas karžygi tėvų,

Atskrisk viršūnėmis klevų,

Tau priešai kelio neužpynė,

Atskrisk į mūsų palapinę.

Sventos ugnelės žarijas,

Senolių pasakų gijas

Ir praeities vėjelį švelnų

Atneški mums tarp savo delnų...

Ir Vilniaus bokštus ir gatves,

Ir karžygius tautos atvesk;

Kai vakare čia laužai dega,

Užpūsk galingai savo ragą.

Ir trimituoki, šauki mus

Į žygį už tėvų namus,

Už Lietuvą, tą kraštą seną,

Kur aukurai šventi rusena.

Tu senas karžygi tėvų,

Atskrisk viršūnėmis klevų,

Tau priešai kelio neužpynė,

Atskrisk į mūsų palapinę...

NUOTYKIAI SU KELIO ŽENKLAIS

Kur pažūri — miškas užia,

Krūmai ir paparčiai.

Tai tankumas šios giružės:

Pražygiuosiu sparciai!

Platų taką kojos mina,

Juo drasiai žengiu.

Ženklas rodo tankumyną:

"Eik šituo keliu!"

Negirdėta, nematyta

Sukti iš takelio.

Bet... vadovo pasakytą

Ir lėnu at keliu...

Velia plaukus šakos tvirtos

Šliupest... varlė nuoko.

As ant kelių — tartum girtas

Vaikščiui lyg nemoku!

Kad greičiau iš čia išsprukus...

Uodas kraują traukia!

Ženklas vėl! Dreba lūpos —

"Čia manęs palaukit!"

Laukia vieną jį minutę,

Laukia dyi ir tris.

Nesaugu vienam čia būti:

Artinas naktis...

Bet staiga — gera idėja

Ir širdy ramu:

Naują ženklą jis sudėjo:

"Nuėjau namo!"

Rita



Alvydas Vasaitis



CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

Donizetti opera

MEILĖS ELIKSYRAS

1975 m. balandžio 19 d., 8:00 val. vak.

1975 m. " 20 d., 6:00 val. vak.

1975 m. " 26 d. 8:00 val. vak.

MARIJOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE

Diriguoja — VYTAUTAS MARJOSIUS (Balandžio 19 ir 20)

ALVYDAS VASAITIS (Balandžio 26)

Režisuoja — HERBERT BEATTIE

DAINUOJA:



Gina Čapkauskienė



Margarita Momkienė



Algirdas Brezis



Arnoldas Vokaitis



Stefan Wiciak

OPEROS CHORAS

Bilietai — MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill.



VIENAS IŠ DAUGELIO KAMPelių NEW YORKE KAZIUKO MUGĖJE

Pardavėjos (iš kairės): Rasa Bobelytė, Jolita Gudaitytė, Birutė Bivainytė, Vida Šlepelytė ir Rita Bichnevičiūtė. L. Tamošiūno nuotr.

ALFONAS NAKAS

ARNOLDAS VOKETAITIS — MEILĖS ELIKSYRO IŠRADEJAS

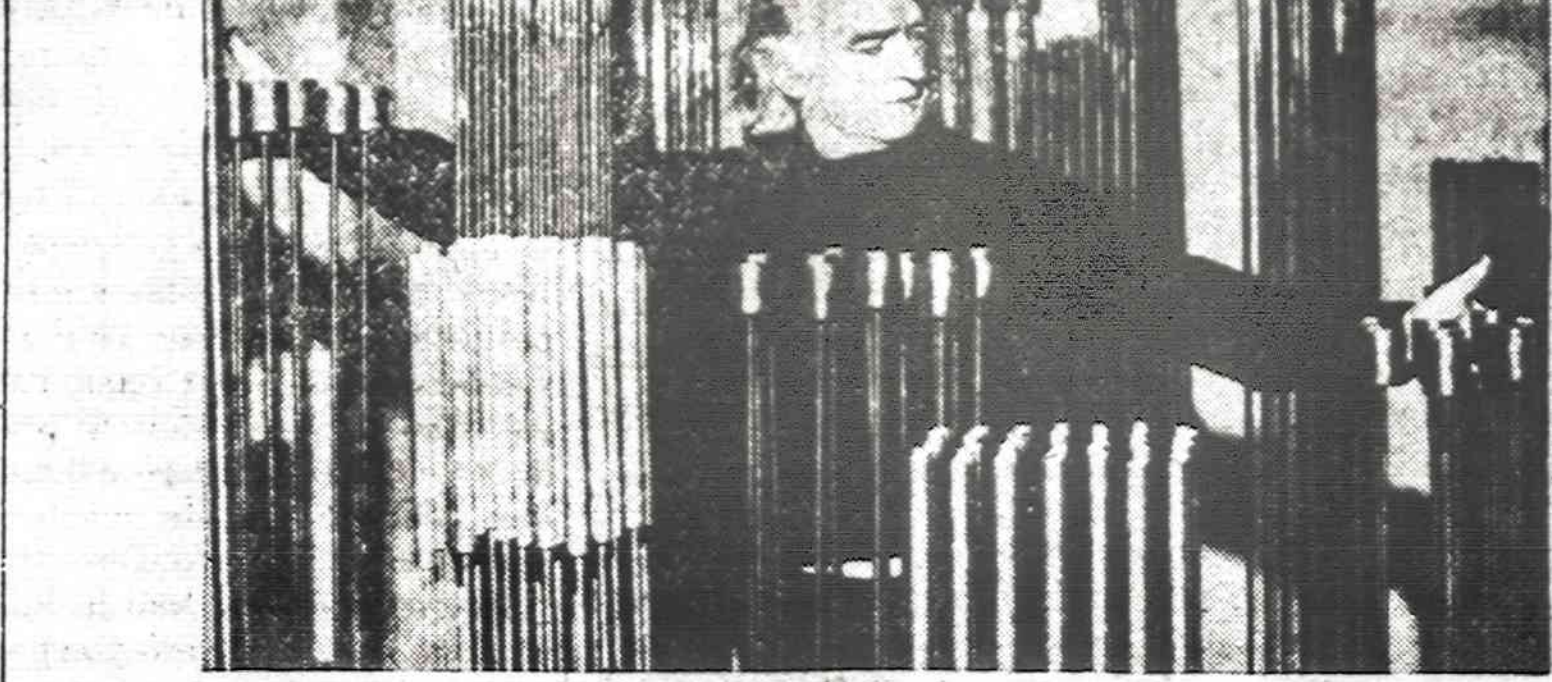
Šiame dienraštyje skaitytojai jau būsit pastebėję beveik puslapių Čikagos Lietuvių Operos reklamą. Joje skelbiama, kad balandžio 19, 20 ir 26 Marijos mokyklos auditorijoje įvyks (Gaetano) Donizetti operos „Meilės eliksyro“ spektakliai. Pirmuosius du spektaklius diriguos prof. Vytautas Marijošius, o trečią — Alvydas Vasaitis. Puikūs ČLO choras bus paruoštas nuolatinių chormeisterių Alicės Stephens ir Alfonso Gečo. Režisūra Herberto Beattie.

Kas atliks „Meilės eliksyro“ solo partijas? Turtinga ir didžiulė išprususių mairgėlių Adina vaidina Gina Čapkauskienė. Jos draugės, kaimo mergaitės Gianettos rolėje bus Margarita Momkienė. Karininkas Belcore, kuris mano, kad jis kiekvieną moterį gali paversti — tai Algirdas Brazis. Kaimo berniukas Nemorino, kurio mylimoji Adina vis žvalgoji į Belcore, iki praturtėjęs pagaliau jis Adiną laimi, — tai Stefan Wicik. Pagaliau, gydytojas — apgavikas, praščiūsių bordeau vyną par-

davinėjas kaip meilės eliksyra, dr. Dulcamara — Arnoldas Voketaitis. Apie jį čia noriu kiek plačiau pakalbėti.

Pirma pasinaudodami Ludwig Lustig & Floridan, Ltd., Artists Management paruošta Arnoldo Voketaičio profesinė biografija, o paskui pakartosiu ir savo įspūdžius iš pirmojo su Arnoldu pasimatymo.

A. Voketaitis gimęs Connecticuto valstijoje iš lietuvių kilmės tėvų. Tai bas-baritonas, kurio veikimo laikas dalinamas tarp Čikagos ir Niujorko. Aukšto ūgio, sveikas, jautres, pilnas humoro, geras aktorius ir puikus dainininkas. Savo repertuare jis turi apie 120 rolių. Operinį debiutą išgveno 1958 Richardo Strauss'o operoje „The Silent Woman“, Niujorko City Opera Company pastatyme. Iš trumpų, neryškių rolių greitai jis perėjo į pagrindines: Mefistofelio „Fauste“ Figaro „Figaro vestuvėse“, tik pora iš daugelio tesiminint. Kai 1965 buvo įsteigta Metropolitan Opera National Company, jis tapo vienu pagrin-



Skulptorius Harry Bertoia iš plonų metalinių viršutų išgauna įvairių tonų garsus. Pasažis, daug didesnę metalinę skulptūrą užsako Standard Oil Co. prie savo pastato Čikagoje.

dinių jos narių ir gastrolėse po visą kraštą su didžiausiu pasisekimu atliko Don Magnifico rolę Rossini „Cinerelloj“ ir Olin Blitch rolę Floyd'o operoje „Sunnah“. Nuo 1966 iki 1972 Voketaitis buvo tvirtas Čikagos Lyric Operos ramstis. Čia jis dainavo pagrindines roles operose (rašysiu angliškai): „Salome“, „Tosca“, „Le Rosignol“, „The Magic Flute“, „Rosenkavalier“, „Billy Budd“, „Werther“, „I Due

Fescari“, „A Masked Ball“, „Carmen“ ir, šiais 1975-aisiais metais, — „Le Nozze di Figaro“. Šalia nuolatinių įsipareigojimų Niujorko ir Čikagoje, jis yra dainavęs beveik visose kitose Jungtinių Valstijų, net Kanados, operinėse grupėse, kaip Philadelphia Lyric Opera, San Francisco Spring Opera, Boston Opera, American Society, Central City Opera Festival, Colorado Opera Festival, Miami Opera Association, New Orleans Opera Association, Montreal Opera, Mobile Opera, Toledo and Dayton Opera Association, Tampa — Sun State Opera, Laguna Beach Festival, San Antonio Grand Opera, Omaha Opera, Duluth Opera Association, Charlotte Opera ir Houston Opera. 1967 nepaprastu pasisekimu jis debiutavo Ispanijoje, Barcelonoje, „Sevilijos kirpėjo“ operos Don Basilio rolėje. Anas debiutą jam atkėlė vartus į Tarptautinį Operų Festivalį Mexico City, kur jis atliko roles „Macbeth“, „Fauste“, „Kaukių balijuje“, „Fidelio“ ir „Sevilijos kirpėjoje“.

Verta paminėti, ką apie Arnoldą Voketaitį sako svetimtaičiai muzikos kritikai. Leonard Bernstein, Niujorko Filharmonijos dirigentas emeritas: „Jis kiekvieno taško žvelgia — vokalizmo, muzikalumo, inteligencijos, asmens ypatumų — jis (A. Voketaitis, A. N.) iš tikrųjų yra didelis muzikinis lobis“.

William Steinberg, Bostono ir Pittsburgo simfoninių orkestrų dirigentas: „Didžiausio talento aktorius ir dainininkas su puikiausiu balsu“.

Leopold Stokowski, Amerikos simfoninio orkestro dirigentas (kalbėdamas į Voketaitį antrąjį asmeniu): „Aš buvau giliai sujaudintas dramatinio intensyvumo ir vokalinės interpretacijos (vocal rendering). Jūs parodėte save kaip aukščiausios kokybės menininką abiem atvejais — dainininko ir aktorius“.

Šitai apie Arnoldą Voketaitį kalbėjo ir rašė svetimieji. Tai tik dalis jo muzikinės biografijos. Tik dalis ir to, ką aš šalia savo rašomosios mašinėlės apie jį turiu. Jau ir nuo to, ką čia įvardinau (operų ir rolių vardus) man pačiam galva beveik susisuko. Žadėjau prasitarti ir apie mano paties pirmąjį pasimatymą su Voketaičiu. Tai buvo Detroite, 1958 metų gegužės 3. Kartu su trimis seserimis Blandytėmis (Elena, Ona ir Benigna) jis atliko meninę programą tautinių šokių grupės šilainės krikštynose, Hispanos Unidos namuose. Savo ir publikos jausmus tuomet išliejau gegužės 8 Naujienose. Dalį aprašymo cituoju: „Voketaitis (...) Detroito publikai buvo tikra sensacija. Pirmoje dalyje dainavo lietuvių kompozitorių kūrinius, antroje — arijas iš Mozarto „Figaro vestuvių“. Jo balsas, bas-baritonas, gerai išlavintas, pulkiai apvaldytas ir galingas, kaip griaustinis. Sienos skyrėsi nuo jo dainavimo ir nepabaigiami plojimai vėl ir vėl jį kvietė į sceną grįžti. Pranešėja jį mums pristatė kaip labai pavargusį, pavėluotai atskridusį, berods, iš Tennessee valstijos, po vakarykš-

čio koncerto, bet mes niekaip neįsivaizduojame, kaip gi jis geriaus begalės dainuoti kai nepavargęs? Ir ne vien dainavimu Arnoldas užkariavo publiką, bet ir savo nepaprastai laisva, artistiška laikysena. Scenoje jis jautėsi kaip namie. Ne, gal netin-ka išsireikšimas „kaip namie“, gal geriau sakyti... kaip sporto aikštėje, nes momentais atrodė, kad jam scena permaža, kad iššoks iš jos ir dainuodamas perlėks per salę. Kiekvieną kartą, publikai pašėlusiai plojant, jis plačiais gestais rodė į akompanuojantį prof. Vladą Jakubėną ir po kelių sykių spaudė profesorius ranką. Mums, įpratusiems prie suakmenėjusios solistų laikysenos, buvo kažkas neišpasakytai naujo. Nežiūrint pro ir contra nuomonių dėl jo perdėm laisvos laikysenos, visi pripažįsta, kad tokio stipraus solisto — baritono lietuvių čia dar niekada neturėjo ir kad gautais publikos aplopdimentais gali lygintis tik vienas Stasys Baranauskas“.

Vai, tai buvo prieš septyniolika metų!... Įsivaizduojau jį sukleus Dulcamaros rolėje, kurią jis jau ne kartą amerikiečių pastatymuose yra vaidinęs. Ir su nekantrumu laukiau „Meilės eliksyro“ spektaklio.

● Kiekvienas turėtų bent trumpam laikui išvažiuoti iš namų, kad pajustų jų jaukumą ir laimę.

Rytprūsioose susikalbėdavom lietuviškai

Nuo mūsų Kaupiškių kaimo ligi Kybartų yra 11 km. Greitai Kybartų stovėjo nedidelis Vokietijos miestelis Eitkūnai, kurį vokiečiai fiurerio siautėjimo metu pavadino Eitkūnais.

Nuo Eitkūnų į šiaurės vakarus už 7 km. buvo Bildviečių bažnytkaimis — parapija. Iki to bažnyčios nuo mūsų namų buvo 18 km., bet buvo gražiai matoma. Mūsų namai stovėjo ant augštosios, o į šiaurę ir vakarus buvo didelės lygumos.

Bildviečių bažnyčia buvo mūrinė — nedidelė, bet graži. Labai gražūs altoriai, sakykla, Kryžiaus keliai, minkšti suolai žmoniems susėsti. Viskas padaryta iš brangaus riešuto medžio, labai meniškai išdrožti įvairūs paveiksai. Visas bažnyčios vidaus įrengimas brangus, bet ir gražus.

Nežinau, kaip būdavo paprastais šventadieniais, bet per šv. Baltramiejaus atlaidus kunigas, užlipęs į sakyklą, pirma skaitydavo Evangeliją vokiškai, po to — lietuviškai. Pamokslą sakydavo tik vokiškai. Aukus rinkdavo prie ilgo gražaus pagalio (smaigo) prikabinutu nedideliu krepšiu.

Bildviečių parapijoje ir apylinkėje gyveno daug ūkininkų, kalbančių lietuviškai. Daug tų ūkininkų mano tėvai pažinojo, susitikę kalbėdavosi lietuviškai. Daugelio tų ūkininkų ir pavarde žinojau, bet per ilgą laiką pamiršau. Prisimenu tik Joną Vilką, Miliauską, Balnį, Sudeikį. Visi buvo stambūs ūkininkai, gražiai kalbėjo lietuviškai.

Ūkininko Jono Vilko dukra Barbora atėjo į mūsų kaimyninį Papekių kaimą — ištėkėjo už tuva.

V. Liesūnaitis

kaimyne. Barboros Kriauciūnienės brolis Jokūbas Miliauskas atėjo į Kurpių kaimą, vedė našlę Papienię, kuri valdė stambų ūkį.

Iš to krašto buvo mano tėtis antroji mama ir mano antroji močiutė Ona Krygerienė. Pastaroji mane ir mano brolius bei seseris užaugino ir lietuviškai poterių kalbėti išmokė. Kai mano močiutė mirė, aš jau lankiau Lietuvos vargo mokyklą. Kai mirė mano pirmoji močiutė ir tėtukas, aš dar nebuvau atėjęs į šį pasaulį. Man pasakėjo mano tėvai, kad mano tėtukai mirė dar jauni būdami.

Apie 1900 m. mano tėte vedavo į Stalupėnų žąsis parduoti, nes Vokietijoje brangiau mokėdavo. Leidimą pervažiuoti Vokietijon reikalavo gauti iš carinio valsčiaus tik arkliais, bet ne žąsim. Vokiečiai nereikalavo leidimo nei arkliais, net žąsim. Kaikada tėtė vedavo viena vaikų pabūti prie arklų ir vežimo, jeigu tėtė kur nueidavo. Po- rą kartų ir mane buvo nusivežęs. Vokiečiai, pirkdami žąsis, visada susikalbėdavo lietuviškai.

Kai 1944 m. keliavom per Rytprūsius, per senovės Lietuvą, man kilo ši mintis: jeigu būtume per Rytprūsius keliavę apie 1900 metus taip, kaip dabar keliavome, tai visur būtume radę žmonių, mokančių lietuviškai. Ir tai pradėdant nuo Šmalninkų, nuo Nemuno, tolyn į Rytprūsius. Gamta ir laukai labai primena, kad čia dar netolimoje praityje gyveno lietuviai, ypač tos lygumos, kaip Lietuvos Suvalkijos šiaurinė dalis. Istorik- kai ir geografiškai čia mūsų Lietuva.

Tėv. Žiburiai Nr. 5



Kongreso atstovas
FRANK ANNUNZIO

Šių metų balandžio mėn. 6 dienos vakarą kongreso atstovas Frank Annunzio metiniame Naujienų bankete pasakys pagrindinę kalbą. Atstovas Annunzio pasiūlė rezoliuciją, reikalaujančią atsaukti sovietų karo jėgas ir kolonistus iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų.

Bankete bus įdomi programa, trumpos kalbos, geras maistas ir smagūs šokiai. Banketas prasidės 5:00 val. vak. kokteiliais, vakarienė — 6:00 val., programa — 7:00 val., o vėliau — šokiai.

Organizacijų narius, biznio įstaigas, ir gausius naujieniečius kviečiame šiame bankete dalyvauti. Kaina vienam asmeniui — \$20.00.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENCŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$10.00
viename mėnesiui	\$4.00
Kitosios kainos:	
Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Reikia kreiptis į Kongreso atstovus

Praeitą savaitę priminė Amerikos lietuviams apie pareigą parašyti padėkos laiškus prezidentui Geraldui Fordui už tai, kad jis dabartinės tarptautinės įtampos metu priėmė Amerikos Lietuvių Tarybos pirminko Dr. Kazio Bobelio vadovaujamą pabaltiečių delegaciją ir pareiškė, kad JAV vyriausybė nepripažins Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą.

Kas iki šio meto tokio laiškučio neparašė, tai dar ne vėlu tai padaryti. Lietuviškos organizacijos, klubai ir draugijos, kurios panašius raštams nori sušaukti posėdį ir tikslai po pasitarimo siūsti, gali tai dar dabar padaryti, nes šis klausimas dar nebaigtas. Juo didesnis lietuviškų organizacijų skaičius atsilieps, tuo stipriau jausis tie tautų laisvės draugai, kurie iš principo nenori pripažinti naujos vergijos. Laiškų prezidentui Fordui adresas yra trumpas ir aiškus: The President of USA, White House, Washington, D. C. 20025.

Dabar aiškėja, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės klausimas bus svarstomas ir artėjančioje Europos saugumo-konferencijoje. Taip pat visi diplomatiniai žvirbliai čirškia, kad saugumo konferencijoje sovietų valdžios atstovai reikalauja pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Sovietų vyriausybė, vadovaujama Josifo Stalino, prieš 40 metų planavo paversti Lietuvą ir prisijungti visą Pabaltijį prie Sovietų Sąjungos. Sovietų valdžios atstovai tarėsi su britų valdžia dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimo. Stalinas jau buvo išsiderėjęs iš Churchillio pažadą, kad karo pabaigoje pripažintų Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimą prie Sovietų Sąjungos, bet prezidentas Franklin D. Rooseveltas užprotestavo ir patarė britams tokio pažado rusams neduoti, pažado neformalizuoti. JAV ir Didžioji Britanija iki šio meto Lietuvos aneksijos nepripažįsta. Prezidentas Rooseveltas sakė, kad Rytų Europos tautų likimas turės būti išspręstas Europos taikos konferencijoje.

Antrasis Pasaulinis karas jau seniai baigtas, bet iki šio meto dar nesusaukta taikos konferencija. Pasiruošiamieji darbai Europos taikos konferencijai pradėti, bet iki šio meto ji dar nesusaukta. Europos taikos konferencijos bijojo Stalinas, jos bijo ir dabartiniai Sovietų Sąjungos valdovai.

Po smūgio, kurio nesitikėjome (4)

VEIKSNIŲ PROTESTAI

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

Prieš nagrinėdamas ALTO, kaip Amerikos lietuvių atstovybės, pasitikėjimą šio krašto valdžios įstaigose, palyginus VLIKas, kaip Lietuvos (valstybinės) tautos atstovybę. VLIKas, kaip matome, atstovauja lietuvių tautai (Staatsvolk), kuri, pagal teisę yra

tų Sąjungos valdovai. Jie nesutiko šaukti taikos konferencijos, kol nebus Europa saugi. Vakarų Europos valstybės manė, kad taikos konferencija privalo atnešti Europai taiką ir saugumą. Sovietų diplomatai užsispyrę pirmą garantuoti saugumą, o vėliau kalbėti apie taiką.

Sovietų valdžia yra užgrobusi didelių Rytų Europos plotus ir pavergusi milijonus žmonių. Tarptautinėse konferencijose sovietų diplomatai stengiasi gauti pripažinimą dabartinėms Rytų Europos sienoms, bet iki šio meto to pripažinimo jie neturi. Sovietų valdžia, pasirašydama sutartį su V. Vokietija gavo pažadą nevertoti jėgos sienoms keisti, bet ji negavo pažado dabartinių sienų nekeisti. Vokietija pripažino komunistinę Rytų Vokietiją, bet sutartis nelietė kitų valstybių sienų. Sovietų valdžia naudojo tarptautines konferencijas Rytų Europos grobimui pateisinti, bet iki šio meto nepajėgė to padaryti.

Diplomatai tvirtina, kad sovietų valdžios atstovai artėjančioje saugumo konferencijoje bandys išspausti iš JAV ir kitų valstybių pripažinimą prijungti Lietuvą, Latviją ir Estiją prie Sovietų Sąjungos. Galimas daktas, kad tie patys sluoksniai skelbia žinią, kad Valstybės Sekretoriaus Dr. H. Kisingerio vadovaujamos saugumo tarybos nariai būtų linkę pripažinti tą prijungimą ir "pasiekti taikos Europoje". Jeigu toks nutarimas būtų padarytas, tai būtų tokia pati taika, kokia šiandien yra pasiekiama Vietnamo, Kambodijoje ir Artimuose Rytuose. Pavergtai lietuvių tautai ir Amerikos lietuviams būtų padaryta didžiausia skriauda, jeigu būtų pripažintas karo metu padarytas Lietuvos pagrobimas būtų įvilktas į tarptautinės teisės rūbus.

Amerikos vyriausybėje ir kongrese yra didelė daugybė Lietuvos laisvės draugų. Jie smerkia sovietų valdžios padarytą smurtą Pabaltijyje ir nenori, kad sovietų valdžios atstovų padaryta apgaule būtų pripažinta. Jie reikalauja, kad sovietų karo jėgos, policija ir visi kolonistai būtų atšaukti iš Lietuvos ir leista patiems lietuviams tvarkyti savo reikalus. Šitai kampanijai dabartiniu metu vadovauja Chicago kongreso atstovas Frank Annunzio (demokratas) ir kongreso atstovas Edward Derwinski (respublikonas). Jiedu pasiūlė bendrą rezoliuciją, kuri pataria JAV vyriausybės atstovams saugumo konferencijoje nedaryti jokių nuolaidų sovietų valdžiai Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių sąskaiton. Annunzio ir Derwinski rezoliucijai pritaria 48 kongreso atstovai. Kitoje vietoje skelbime rezoliuciją ir jau pasirašę jį remti kongreso atstovų sąrašą. Kiekvienas lietuvis turėtų parašyti savo valstijos kongreso atstovui atstovo vardą ir pavardę, reikia pasiųsti tokiu adresu: US House of Representatives, Washington, D. C. 20515.

teisės subjektas (teisinė asmenybė), tuom tarpu kai ALTas, save laiką visų Amerikos lietuvių "atstovybė", toks nėra. (Jis yra šio krašto (Amerikos) lietuvių atstovybė ne teisinė, o moralinė, idejine prasme).

Bet jis, kaip sakytą, vis tiek turi labai didelį pasitikėjimą Washington, daug didesnį negu JAV LB kurios vadai smurtiškai išbrovė į centrinę JAV valdžios įstaigas tiems patiems Amerikos lietuviams (lygiagrečiai ALTO) atstovauti. Iš kur gi tas amerikiečių pasitikėjimas ALTu?

Tą patikėjimą ALTas turi, visų pirma, dėl to, kad jis laikomas Amerikos piliečių organizacija, taigi, amerikiečiams sava, jų širdžiai artima, jiems visais požiūriais priimtina, kokia, deja, nėra jiems JAV Bendruomenė. O kodėl gi ta Bendruomenė nėra, tas paaiškės toliau, nagrinėjant čia mūsų Bendruomenę, kaip Lietuvos laisvinimo veiksnį.

3) Lietuvos Bendruomenė, kaip Lietuvos laisvinimo veiksnys, turi savo vietą mūsų laisvinimo veiksmų eilėje, bet ne pirmąją, kaip jos vadai vaizduojasi, netgi nei ne antrąją, kuri, mano nuomone, priklauso ALTui.

a) Kas gi yra Bendruomenė šioje mūsų gyvenamajame krašte, ta JAV LB? Josios vadai, lygiai kaip ir PLB vadovaujantieji, pasiremami Lietuvių Charta, JAV LB vaizduojasi esant kažkokiai "prigimtinė" Bendruomenė, kuriai priklauso visi šio krašto (Amerikos) lietuviai "pagal kraują", net ir tie, kurie jai visiškai nepriklausyti. Iškalę sau į galvą tą mintį, tie vadai serga didybės manija, vaizduojasi esą kokie "suverenai" ar "karaliai", dėl ko su jais tiesiog negalima susikalbėti. Tokiais save vaizduodamiesi, jie ir nesiskaito su ALTu, Amerikos lietuvių organizacijų federacija — (laisvinimo tikslams), nes, matot, ALTas — tai tik "eilinė" visuomeninė organizacija, žmonių sudaryta, tuom tarpu kai JAV Bendruomenė — tai "paties gamtos" arba tiesiog "Dievo kūrinys", kuriai pagal gamtos arba Dievo "tvarką" priklauso visi Amerikos lietuviai, net ir tie, kurie visai nenori jai priklausyti.

Si Bendruomenės, kaip gamtos arba Dievo kūrinio, samprata yra klaidinga, ypač gi nesiderinanti su pozityvine teise, ne tik su Amerikos, bet ir su kitų pasaulio kraštų — valstybių įstatymais. Iš tikrųjų JAV įstatymai žino tik visuomenines organizacijas, draugijas, sudarytas patių žmonių valios pareikšimais, jų laisva valia, bet visai nežino tokių, va, "prigimtinių" bendruomenių, kokių JAV LB (net ir PLB) vadai vaizduojasi esant savaime susidariusią (paties gamtos arba Dievo sukurtą) Amerikos Lietuvių Bendruomenę, kuriai, jų (tų vadų) nuomone priklauso visi šio krašto lietuviai, įskaitant ir tuos, kurie nenori jai priklausyti ir niekad nėra pareiškę savo valios būti JAV LB nariais.

Si pažiūra į JAV LB, kaip į kažkokią "prigimtinių" lietuvių bendruomenę, (kuriai priklauso visi šio krašto lietuviai), teisės požiūriu yra klaidinga, dargi ir žalinga, nes JAV LB vadai vaizduojasi esą tuo, kuo jie pagal teisę, visai nėra. Iš tikrųjų, jie laiko save, kaip sėkiau, kažkokiais "Dievo pateptaisiais" karaliukais, su kuriais tiesiog negalima susikalbėti. Gi dėl to jie nesuskalbuo nei su ALTu, su šia garbinga Amerikos lietuvių organizacijų federacija, laikydami ją, matot, eiline visuomenine organizacija, tik draugija, tuom tarpu kai jų Bendruomenė esanti (pagal juos) kažkas augštesnio ir didesnio kažkas autoritetingesnio už tą "eilinę" visuomeninę organizaciją... O iš tikrųjų Bendruomenė, tegul ir yra didelės pagarbos — verta mūsų organizacija, bet vis tiek ji yra tik organizacija — ir niekas daugiau, koks yra ir mūsų ALTas.

Toliau kalbant apie Bendruomenę, tokią, kokią ją vaizduojasi jos vadai, bet kokia ji nėra pagal teisę ir apie ALTą, kokių ji laiko jo (ALTO) vadai ir veikėjai ir koks jis yra taipgi pagal teisę, reikia pasakyti, kad ne JAV LB (ta Bendruomenė), o ALTas amerikiečiams (taipgi ir JAV valdžios centriniams įstaigoms) yra "arčiau širdies" priimtinesnis ir patikimesnis, kaip Amerikos lietuvių atstovybė (moralinė, idejine prasme). Ne tik dėl to, kad ALTas, kaip sakiau, yra laikomas Amerikos piliečių organizacija, bet dar ir dėl to, kad jo, ALTO teisinę prigimtį jiems (amerikiečiams) yra suprantama (kaip ir kiekvienos kitos visuomeninės draugijos, organizacijos prigimtis), bet dar ir dėl to, kad mūsų Lietuvių Charta, kuria remiasi Bendruomenė, turi eilę nuostatų (principų), mums tegul ir priimtinių, mūsų lietuviškuosius jausmus teigiamai veikiančių, bet amerikiečiams svetimų, net nemalonių ir juos nuo mūsų Bendruomenės atstumiančių.

ALT Informacija

PAVOJAI LIETUVAI REIKALAUJA VISUS SUKRUSTI

Išryškėjus spaudoje, kaip atkakliai Sovietų Sąjungai siekia Lietuvos užgrobimo pripažinimo ir laikraščiams paskelbus apie mums nepalankius vėjus Valstybės Departamente, Amerikos Lietuvių Taryba nuosirdžiai kreipiasi dar kartą į lietuvių visuomenę, primindama, kad neliktų nei vieno lietuvių, kuris tuo reikalu nebūtų pasiuntęs telegramos ar laiško.

Siųsti telegramas ar laiškus: 1) Prezidentui Fordui, dėkojant kad jis priėmė pabaltiečių delegaciją ir kad tvirtai laikosi nepripažinti užgrobimo;

2) Dekoti laikraštiniui Bill Anderson už jo vertingus straipsnius "Chicago Tribune" kovo 15 ir 18 d.

3) Kreiptis į savo distrikto kongresmaną, prašant, kad paremtų House Concurrent Resolution 165, kuria JAV vyriausybė įpareigojama nepripažinti Lietuvos inkorporavimo ir tą nusistatymą pravesiti Europos Saugumo Konferencijoje.

4) Kreiptis į savo senatorių, prašant, kad jis palaikytų inkorporavimo nepripažinimo idėją ir kad kreiptųsi į Valstybės Departamentą, prašant paaiškinti dėl tuo klausimu užimtos linijos.

Laiškų ir telegramų tekstų galima gauti Amerikos Lietuvių Tarybos centre, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Amerikos Lietuvių Taryba

MENO PAMOKOJE

Meno mokytojas pasakojo mokiniams apie garsiuosius dailininkus bei jų kūrinius. Jis rodė "Whistlerio paveikslą "Motina" ir klausė, kaip jie jį pavadintų? Viena mokinė atsakė:

— Tai senyva moteris, laukianti mechaniką atnešant jos patalyną TV.

Kas žino, gal ta jaunoji meno žinovė būtų atspėjusi Michaelo Angelo kūrinio Mona Liza šypsenos paslaptį?

DIDELI SKIRTUMAI

— Koks yra skirtumas tarp primityvių ir modernių žmonių? — paklausė mokytojas. Vienas mokinių taip atsakė:

— Kai šeimoje žmona per daug kalba, tai modernus vyras išsėina į klubą, o primityvus vyras tik apie tai galvodavo.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

NEPRIKLAUSOMYBĖS

ARAS

Rašo MANTAS AUKŠTUOLIS

39

Gintas pakėlė akis ir atpažino. Bet jis susivaldė ir paklusniai pasitraukė iš kampos. Lyg ir žiūrėdamas pro langą, stiklo atspindyje sekė kiekvieną Tamaros judesį. Atsėdusi kibirą vandens, ji mazgojo tą vietą kur stovėjo skurdus Ginto guolis. Darbą baigusi, lyg keldam nukritusią skarelę, greit išėmė į popierių įvyniotas mažas repulikes ir greitai įkišo į grindų plyšį. Gintas tai pastebėjo.

Tuo metu Tamaros draugė plūdo tuos nelaiminguosius, varinėdama juos čia vienon, čia kiton pusėn.

"Sutvarkiusi" Ginto kampatį, Tamara, irgi šaukdama (visi turi čia šaukti ant šių vargšų), įsakinėjo Gintui.

— Na, gali vėl atsigulti, — ji patraukė guolį ir pridengė plyšį grindyse.

Gintas grįžo į savo vietą. Kas šio teatro metu vyko tarp šių žmonių, galima tik įsivaizduoti.

Tamara nuėjo kiton barako pusėn.

Gintas vos laikėsi. Jis jau buvo palauzėtas. Dabar viltis ir optimizmas palaikė jo gyvybę. Jis tikėsi, kad laimė jo nepaleido, ir kaip galėdamas raminosi.

Nelengva čia laukti, bet dabar, kai kažkas daroma, kai ši supo paslaptys, laukti

su viltimi jau buvo daug lengviau. Jis retkarčiais žvilgtelėdavo į Tamarą, bet vis taip, lyg, rodos, žiūrėtų ne į ją, bet kur kitur. Taip išmoka žmonės šioje šalyje vienas kitą matyti.

Mergaitės išsidangeno. Smuklininkaitė vėl pastūmėjo pečių sargybini, kaip tai įpratusios daryti rusaitės, ir kaip niekur nieko nubėgo namo.

Stalinistų šokiai tęsėsi iki vėlyvos nakties.

Pirmadienį po pietų Nemy, eidama su žiručiu į mišką pasikaikščioti, sutiko Tamarą su uogu krepšeliu. Rodydama ranka, Nemy klausė: "Kiek ir miestą. Įsitikinusi, kad jų niekas nemato, dar paklausė:

— Na, kaip?

— Iteikiau, — atsakė patenkinta Tamara.

— Atvyk čia šio mėnesio 31 dieną, bet būtinai, Tamara! Susitiksime vakare, kai bus visai sutemę, — prašė Nemy.

— Gerai, būsiau, — pažadėjo Tamara. Jos nuėjo savais keliais.

Žirutis jų pasikalbėjime nedalyvavo — jis vaikščiojo netoliese miške. Pavijęs Nemy, palydėjo ją į cerkvę. Žiūrėdama į senus paveikslus, ji galėjo ramiai galvoti.

Parėjusi į viešbutį, pasikvietė Žirutį.

— Būk geras, paruošk telegramą: jau artėja mano mokslų pabaiga.

Paskutinius žodžius ji tarė garsiai. Toliau ji kalbėjo apie kitką.

— Vienaime paminkle suradau įrašą senovine lietuvių kalba ir tokiomis raidėmis,

kurios kiek tiek kitaip sudėstytos, negu dabar įprasta. Tai yra kapas lietuvių, kuris buvo išstremtas caro laikais, — pasakojė Nemy garsiai, o tuo metu rašė popieriuje:

— Skubiai telegrafuok.

— Mokslo darbus baigiau šio mėnesio 31 dieną, surinkau 11 įdomių meno formų, — ir tai reikė, kad Nemy brolis turi jau skristi ir būti pas ją nurodytą dieną, vienuoliktą valandą naktį...

Žirutis tuojau persiuntė telegramą Amerikos atstovybei, kuri savo ruožtu žaibo skubos greituumu pasiuntė Dariui.

Po kelių valandų Dary jau skaitė šią telegramą ir skaičiavo laiką, kada jis turi išvykti, kad ten būtų nustatytu laiku, nes kitaip visas planas galėjo nueiti niekais, ir dar pareikalauti sesers ir kitų gyvybių. Dary kelionėn ruošėsi labai kruopščiai.

Nemy nekantriai laukė iš pašto grįžtančio Žiručio.

Jis irgi skubėjo, bet neužmiršo savo diplomatinės, ramios eisenos. Vos pasiekęs viešbutį, aplankė Nemy.

— Kaip? — ji paklausė mostu.

— Išsiučiau, — atsakė galvos linktelėjimu.

Toliau tylėti nebebuvo galima — reikėjo kalbėti.

— Tai tamsta manai, kad tas paminklas turėjo būti ištremto lietuvių? — paklausė Žirutis.

— Aš skaičiau istorijoje, kad tūkstantai lietuvių buvo ištremti už lietuviškų

knygų bei laikraščių platinimą. Caro laikais retas mokslo baigęs lietuvis galėjo gyventi savo krašte. Jis turėjo vykti į Rusiją, arba būti persekiojamas ir negaudavo darbo.

— Tai šis kraštas Lietuvai yra kaip amžinas kalėjimas, — parašė Žirutis popieriuje.

Nemy lingavo galva.

— Prašau pažiūrėti, ka aš nusirašiau nuo vieno paminklo kapinėse pri cerkvės, — Nemy skaitė:

"Lietuvi, jeigu gyvenimas Tavi atnešė prie mano kapo, atminti, kad ne vienas mūsų čia mirė. Mūsų smertis tegu jums atneš laisvę. Kovokit ir nenuleiskit rankų, kol bus laisva mūsų Tėvynė. Jurkus 1835 m.

— Kovok, lietuvi, visomis išgalėmis, — tęsė toliau jo žodžius Nemy.

Čia gyvendama, ji įsitikino, kokia yra ta stalinistinė Rusija, ir kas yra visi tie, kurie "laisvųjų tarp laisvųjų" tautų gyvenimą kuria. Ji pamatė ką reiškia mirtį Stalino karštoje saulėje.

Nemy nerimo kambaryje. Kiekviena laukimo valanda jai darėsi vis sunkesnė. Jai rodėsi, kad ji gyvena po sunkiausiu ledo sluoksniu, be šviesos, be džiaugsmo ir be vilties.

Žirutis, nuėjęs į savo kambarį, atsigulė. Jis ilgai ramiai gulėjo, apsimeddamas miegančiu. Po ilgesnio laiko įsitikinęs, kad jo jau niekas negali klausytis, patamsy ir

tyliai, kaip vagis, priėjo prie savo užant-spaudoto paketo ir išvyniojo jį. Tai buvo mažutis radijo siųstuvas, kurį jis apžiūrėjo prie lango šviesos ir įdėjo į jį bateriją. Užsidėgė raudona lemputė. Aparatas veikė, jis vėl išėmė bateriją.

— Gerai, — pagalvojo, — Ryt padėsiu jį kur reikia, — ir, iš džiaugsmo patrynęs rankas, nusprendė, kad dabar galima eiti "gulti".

Šio ultra trumpų bangų radijo siųstuvo bangos į orą kyla statmenai, kad lėktuvas naktį galėtų nusileisti ton vietoj, kur jis padėtas.

Gintas nekantraudamas laukė nakties. Jį degino noras žinoti, ką Tamara padėjo į grindų plyšį. Jis net bijojo pasitraukti bent žingsnį nuo savo lovos. Kai visi sumigo, jis nuleido ranką ir ilgai laikė ją taip kabančią, apsimeddamas miegančiu. Įsitikinęs, kad niekas jo nepastebi, pirštais atsargiai išėmė popieruką ir atmerkęs vieną akį, perskaitė:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

MIRĖ PAULINA ŠILEIKIENĖ

Sekmadienio naktį Chicago's Mercy ligoninėje mirė 83-tus metus eidama Paulina Šileikienė, gimusi Jatulevičiūtė. Amerikoje ji išgyveno 70 metų, kurių veik 60 ji praleido Chicagoje.

Paulina Amerikon atvažiavo jaunutė. Ją iškvietė brolis, gyvenęs Bostone. Ten Paulina išmoko siuvėjos amato, užsidirbo duonos ir įsitraukė į tuometinį Bostono lietuvių gyvenimą.

Į Bostoną atvažiavo ir Mikas Šileikis, dar 20 metų nesulaukęs. Jis pradėjo dirbti priemiesčio mėsine, bet neilgai ten pasilikė. Pagadino vidurius ir pateko į ligoninę, kur buvo operuotas ne nuo tos ligos.

Iš ligoninės išėjusį Šileikį pažino jauna ir energinga biržietė Paulina Jatulevičiūtė. Vietoje darbo mėsine, ji Šileikį nuvedė į Keleivį, kur jis pradėjo dirbti raidžių rinkėjo ir kitokio spaustuvių darbu. Šileikis lankė Bostono amatų mokyklą ir tapo geru spaustuvių darbininku.

Bet Šileikis nesitenkino vien amatu. Jis laisvu laiku lankė vidurinę mokyklą ir ją sėkmingai baigė. Mokyklą lankė ir Paulina. Jaunas žarasietis ir jauna biržietė nutarė gyvenimą žingsniuoti kartu. Jiedu pamilo vienas kitą ir susituokė. Abu buvo pasiryžę siekti mokslo, bet praktiška Paulina kitaip patvarkė. Ji patarė Mikui eiti į mokyklą, o pati rūpintis šeimos reikalais. Šileikis dirbo prie Keleivio ir mokėsi, o Paulina sudarė sąlygas, kad jis galėtų baigti meno mokyklą.

Šileikiui baigus Bostono meno mokyklą, direktorius jį pagyrė, kaip vieną daug žadančių jaunų

Amerikos menininkų. Meno mokyklos direktorius, duodamas Šileikiui baigimo diplomą, išteikė ir laisvą Chicago's meno instituto direktoriui, kad priimtų ir prižiūrėtų vieną gabiausių jaunuolių.

Patį Šileikį tas laiškas erzino, bet jis nedrįso ryžtis vyksti į Chicago ir pradėti gyvenimą iš naujo. Bet Paulina kitaip galvojo.

— Vaziuojam, — tarė ji Šileikiui. — Aš ten gausiu siuvėjos darbo, iš to mes galėsime gyventi, o tu galėsi baigti mokyklą.

Šileikis ryžosi ir atvyko Chicago. Pirmą, negu jis įsirašė į Chicago's meno institutą, Šileikis užėjo į Naujienas. Čia jis gavo darbo. Pradėjo paprastu rinkėju, o baigė spaustuvių vedėju. Naujienų spaustuvių nebuvo tokio darbo, kurio Šileikis nebūtų galėjęs padaryti.

Gavo darbo ir Paulina. Jiedu Chicagoje gražiai įsikūrė ir įsitraukė į lietuvių visuomeninį darbą. Paulina dabojo, kad Šileikis baigtų meno institutą. Jis baigė institutą geriausiais pažymiais, o už poros metų pagarsėjo Illinois, Indianoj ir Michigan valstijose, kaip geriausios kopų piešėjas.

Paulina mokyklos nelankė, bet ji džiaugėsi kiekvienu Šileikio laimėjimu. Šileikis dalinosi su ja meno mokyklą įgytomis žiniomis, spaudoje pasirodžiusiais vertinimais ir meno parodomis. Paulina žinojo kiekvieno Šileikio paveikslą istoriją. Atvykusiems žmonėms ji galėdavo tiek apie paveikslą pasakyti, kiek pats Šileikis.

Paulina domėjosi ir visuomeniniu Lietuvos gyvenimu. Gal jaunatvėje ji buvo kiek palinkusi į kairę, bet Chicagoje įsitraukė į naujieniečių vedamą darbą ir kartu jais bendradarbiavo. Chicagoje Paulina gana gerai pažino jaunus menininkus. Šileikiui namuose jį dažnai juos priimdavo ir vaišindavo. Šileikis kalbėdavo apie menininkų daromus ir atliktus darbus, tuo tarpu Paulina turėjo žinių apie pačius menininkus, asmeniškai jų gyvenimą ir galėdavo paaiškinti, kodėl vieno ar kito paveikslas dalis išėjo vienos spalvos, o ne kitokios.

Ilgus metus Paulina, gyvenama su menininku, pati pasidarė meno ekspertu. Apie kiekvieną meno srovę jį turėjo savo nuomonę ir mokėdavo ją pareikšti. Ji dažnai su Šileikiu praleisdavo savaitgalius Michigan kopų parkraščiuose. Šileikis savo darbams skiečius darydavo, o Paulina dabo, kad jis turėtų reikalingą šėselį.

Abu Šileikiai labai gražiai sugyveno. Jiedu vienas kitą mylėjo ir vienas kitam padėjo. Ypačiai ta pagalba buvo pastebima nelaimės metu. Jeigu Šileikis kuo sunegaliodavo, tai Paulina visuomet būdavo šalia jo. O kai Pauliną pradėjo ligos kaninti, tai Šileikis viską metė, kad galėtų būti šalia savo gyvenimo draugės, patarėjos ir ištikimos keliautojos.

Paulina buvo nepaprastai stiprios valios moteris. Kai ji ryžosi iš gabaus jaunuolio padaryti menininką, jį savo pasiryžimu tesėjo. Ji pati gerėjosi meno darbais, kai nebuvo nieko malonesnio, kaip gerėtis gražiai išbaigtais paveikslais. Ji pati yra pozavusi Šileikiui ir buvo patenkinta išbaigtais darbais. Jai patiko, kai Šileikis kitų žmonių paveikslus gamino.

Aukštesnės mokyklos Paulina nelankė, bet josios žinios buvo gana tikslios ir gyvenimiškos. Matematikos uždavinių jis neišrišdavo, bet mokėjo labai tiksliai apskaičiuoti kasdieninio gyvenimo pajamas ir išlaidas. Ji pasitikėjo savimi ir buvo tikra savo sprendimais. Bet praeitų metų pradžioje jį padarė didelė klaida. Ji ėmėsi daryti savo ligos diagnozę.

Ji žinojo, kad turi silpną širdį. Dažnai jai skaudėdavo krūtinę ir trūkdavo oro, kai tekda nuo lėpti į antrą aukštą. Gydytojai nustatė, kad širdis negaluoja ir patarė jai, kas daryti mirčiai. Ji nusistatė tolyn. Bet praeitų metų pradžioje kairiamiesiems širdies raumens pradėjo augti auglys. Jis neskaudėjo, bet pradėjo kelti nerimą ne tik jai, bet ir josios vyrui.

— Vaziuojam pas daktarą, — ragino ją Šileikis. — Tegu nustato, kokia čia liga.

— Nieko gydytojas nenustatė, — atsakė jam žmona. — Aš žinau, kad čia vėžys. Gydytojai vėžiui nieko padaryti negali... Ką jis piauštė, tas jau neatsigaavo...

— Bet reikia, kad patikrintų ir savo nuomonę pasakyti.

— Aš žinau, ką jie pasakys: — reikia operuoti. Mano amžiuje vidurių operacija — tai mirtis, o aš mirti dar nenoriu, — buvo Paulinos atsakymas. Ji išvardijo visą eilę savo draugų, kurios turėjo auglius, buvo operuotos ir iš ligoninės gyvos nebegrįžo.

Auglys nemažėjo, bet didėjo. Šileikis pats bėgiojo pas gydytojus ir klausinėjo, kas daryti. Gydytojai žinojo Paulinos diagnozę, bet jie vis dėlto patarė reikalą iširti: juo greičiau, tuo geriau. Šileikis, veik ašarodamas, ją įtikinėjo, kad eiti į ligoninę ir leisti geram gydytojui patikrinti. Jis buvo pasiryžęs anksčiau gydytoją, kuris sutiktų jį namus atvažiuoti. Bet Paulina "žinojo", jokią gydytoją ji nenorėjo ir patarė Šileikiui nesirūpinti. Ji buvo įsitikinusi, kad kiekvieną gyventą dieną yra josios diena, o kelionė pas gydytoją buvo tikra mirtis.

Šileikis žinojo savo žmonos

stiprią valią, todėl nieko ir negalėjo padaryti. Ilga mirusių pasistatymų eilė buvo stipriausias Paulinos argumentas. Kasdien augantis auglys buvo antras įrodymas...

Bet auglys kiekvieną savaitę augo. Jau ji negalėjo kvėpuoti. Jai buvo sunku po namus pavaikšioti. Paskutiniaisiais mėnesiais ji iš namų kojos neiškeldavo. Šileikis turėjo ligonę maitinti ir prižiūrėti. Jis tai mielu noru darė, besidžiaugdamas, kad jo paties sveikata buvo pakankamai pasitaisiusi.

Galų gale, tas auglys užaugo toks didelis, kad Paulina jau negalėjo jo pakelti. Jai buvo sunku judintis. Ji kvėpuoti negalėjo. Teko šaukti ambulansą ir išvežti į ligoninę. Reikėjo vežti iš vienos ligoninės į kitą. Gydytojai tuojau nustatė, kad liga buvo pavojinga. Bet jie nustatė, jog tai būta ne vėžio. Paašikėjo, kad viena Paulinos arterija buvo supleišėjusi. Širdin varomas kraujas tekėjo į krūtinės ląstą. Kartais prasisunkdavo lašelis, o kartais ir daugiau. Jai skaudėdavo širdį, trūkdavo kraujo, negalėjo kvėpuoti, bet visa tai sukelia sistemoje mažėjantis kraujo kiekis.

Paulina buvo operuota. Jai buvo perpiauta supleišėjusi gysla, įdėta jungtis ir surašioti arterija. Vėliau, kai sustiprėjo, tai buvo ištrauktas visas galionas sugedusio kraujo. Paulina džiaukėsi, kad ne vėžys. Ji prisidėjo pati daugiau diagnozių nedaryti...

Atrodė, kad ji pradeda atsigaivinti. Širdis pradėjo normaliai plakti, skausmai sumažėjo, bet organizmas nepajėgė atsispirti operacijoms ir ilgus metus kančias ligai. Kovo 23 dienos naktį ji mirė. Šileikis, pats apsiašarojęs, užmerkė jai akis.

Jis neteko ištikimiausios savo gyvenimo draugės. Ji padėjo jam tapti menininku, jį ragino į siekti grožio ir gėrio. Jis dalinosi su ja kiekvienu laimėjimu, jis kartu su ja išgyveno sunkiausius depresijos laikotarpį. Dviem vargas nebuvo toks sunkus, dviem ir džiaugsmas darėsi didesnis.

Vienatvė Mikui Šileikiui, bus labai sunki. Linkime Šileikiui stiprybės. M. G.

Seniau meilė ir vedybos ilgai testavosi, nes mergaičių ir ponų veidai nusiprausęs nepasikeisdavo.

TRUMPAI

Teisėjas Alfonsas F. Wells visuomet reaguoją į svarbesnius lietuviško gyvenimo įvykius ir asmeniškai dalyvauja juose. Tokiu svarbiu įvykiu jis laikė Naujienų metinį banketą, kuriam dalyvaus ir kalbės Lietuvos ir lietuvių didelis draugas, Amerikos kongreso atstovas Frank Annunzio, pasisakydamas šių dienų visiems lietuviams aktualiaisiais reikalais. Jis pagelbės, kad jo kalbą išgirstų įvairių veiklos sričių bei politinio nusistatymo lietuviai.

Adv. Frank Zogas, Midland Fed. Taupymo ir Skolinimo b-vės prezidentas, dalyvaus metiniame Naujienų bankete ir jau rezervavo vietas sau, savo artimiesiems bei tos lietuviškos finansinės institucijos direktoriams ir tarnautojams. Jie jau čia ne tik malonumą, bet ir pareigą dalyvauti bankete, kuriam dalyvaus visas lietuviškos visuomenės aktyvas pagerbti didelį lietuvių draugą, kongreso atstovą rank Annunzio. Jis pasakys kalbą, liečiančią visus lietuvius ir pavergtą Lietuvą dviem burtinųjų politikos krypčių šviesoje. Rengėjų komisija nuoširdžiai dėkoja už reikalo supratimą ir ankstyvą rezervaciją sekmingesnei banketo ruošai bei tinkamesniam svečių priėmimui.

— Walter Rask-Rasčiauskas aplankė Naujienas ir pareiškė pasigėrėjimą Naujienų metiniu banketu ruošimu. Banketas įvyks balandžio 6 d. Beverly Country klube, 87-la ir Western Ave. Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti ir vietas pavieniai ar grupėmis rezervuoti iš anksto, kreipiantis į Naujienų administraciją telef. 421-6100 arba į Rengėjų komisijos pirmininką Joną G. Evans, tel. RE 7-8600.

— "Pelkių žiburėlio" literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 5—6 val. vak., šį ketvirtadienį, kovo 27 d. aktorė Viltis Vaičiūnaitė skaitys Nelės Mazalaitės legendą "Vargonai".

— Lucille Stasiūnaitė ir jos sesutė Paula Schultz išrinktos į YWCA organizacijos pietvakarių apylinkės valdybą pareigūnėmis narių reikalams.

— Sen. Frank D. Savickas (D 27), senato komercijos ir darbo komiteto pirmininkas, paskyrė 5 senatorius į specialų komitetą iširti, kodėl vėluojasi bedarbių čekiai. Šio mėnesio pradžioje Illinois valstijoje buvo 284,205 bedarbiai, 132% daugiau, negu pernai tuo pat metu.

— Victor Sekmakas žaidžia Saints Midgets jaunųjų ledo rutulio komandoje, kuri yra šių metų Illinois valstijos šios lygos čempionas. 2-ą vietą laimėjusioj Saints Junior komandoje žaidžia Jim Balnius.

— R. Pikišrys žaidžia St. Rita aukšt. mokyklos ledo rutulio komandoje, kuri laimėjo 1-ą vietą miesto katalikiškų mokyklų lygoje.

— Susivienijimo Liet. Amerikoje (SLA) organizacija atskiroms darbo bei veiklos sritims sudarė įvairias komisijas. Didžiausia nariais yra Jaunimo komisija, kurios koordinatorium yra čekigaiškas Antanas Kalvaitis. Nariai yra įvairiose lietuviškose apylinkėse: Eglė Juodvalkytė, Juliana Andriulionytė - Comley, Lydija Novog, Regina Baikaitė, Birutė Janušienė, Antanas J. Matulevičius, Jonas Drąsutis, Anna Zorska, Ona Yozėnas, Janina Kouropoulos ir Vytautas Uzyns. Naujų narių įėjimas proga, jaunimui yra teikiama įstojo lengvata.

— V. Kazlauskas išrinktas Lietuvos kariuomenės kūrėjų - savanorių Toronto skyriaus pirmininku, S. Banelis — sekr., V. Štreitas — ižd.

— Nidos knygų leidykla išleido Zentos Tenisonaitės - Hellemans 2-ji poezijos rinkinį su 40 naujausių eilėraščių. Rinkinyje yra 52 psl., pavadintas "Šviesos iliuzijos". Jos įdomūs straipsniai buvo Naujienose ir kituose laikraščiuose. Autorė gyvena Belgijoje.

— Naujienų metinis Banketas įvyks balandžio 6 d., sekmadienį, Beverly Country klube, prie 87-tos ir Western Ave. Kokteiliniai vakarienė, programa ir šokiai. Kaina 20 dol. asmeniui. Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir vietas grupėmis arba pavieniai prašoma rezervuoti iš anksto, skambinant Kristinai Austin, tel. 421-6100, arba banketo rengėjų komisijos pirm. Jonui G. Evans, tel. RE 7-8600. (Pr.)

— Amerikos Lietuvių Tarybos raštinėje, 2606 W. 63 St., telef. 778-6900 arba 778-6901, veikia nuo 9 ryto iki 9 val. vak. telegramų siuntimo ir laišku rašymo tarnyba veiksnių nurodymais asmenims bei įstaigoms. Chicagoje į šią veiklą įsijungė Margutis ir PLJ Rysių centras, 2422 W. Marquette Rd., telef. GR 6-2242 ir GR 6-2271, taip pat 478-0601 nuo 5 iki 10 val. vak. Telegramas galima siųsti per Union stotis. 15 žodžių telegrama kainuoja 2 dol. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2283

LAIKAS GERĖJA

ARTI KEDZIE prie parko 12 m. 2 butų po 5 1/2 kambarių mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. \$44,000.
PAJAMOMS gražus bungalow Marquette Parke. 2 butai, 6 ir 3 kambariai. Gazu šildymas. 50 pėdų lotas. Garažas. \$21,800.
SVIESUS, DIDINGAS 16 m. 3 butų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Alum. langai. 40 pėdų lotas. Marquette Parke. \$46,000.
2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Atskiri nauji gazu šildymai. Karpetai. Alum. langai. Arti ofiso. — \$28,500.
4 BUTŲ didelis mūras, neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas, atskiri gazu šildymai. Brighton Parke. \$30,000.
DIDELIS 5 KAMBARIŲ 2 aukštų 26-metų mūras. 1 1/2 vonios. Sausas pušinis beismantas. Blokas i pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — \$22,950.
2 AUKŠTŲ MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Vieną senutę negali prižiūrėti ir atiduoda už \$40,000.
3 BUTŲ OCTAGON originalas, modernus vidui. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. \$45,000.
10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, alum. langai, 60 pėdų lotas. 2 auto mūro garažas, virš \$17,000 pajamų. Arti mūso. \$77,000.

V. ALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRŲ DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS

SALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago Ill 60609 Tel VI 7-3447

D. M. SIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusvečiui automobilio Liability apdraudimas.
Kreipkitės:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
523-8775

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA ŠVIESĄ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šmet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendrusius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius, pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laiško, bet ir visos išsivijios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusė metų — \$14.00, vieneriems mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir bei jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS